

УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО

СТАНОВИЩЕ

От: проф.д.н. **Нина Ангелова Дюлгерова** *BCУ*

Научна специалност "Международно право и международни отношения"

Относно: дисертационен труд за присъждане на научна степен "доктор на науките" по научна специалност в УНСС.

Автор на дисертационния труд:

Георги Чанков Георгиев доцент, д-р по икономика, УНСС, фак. МИП

Тема на дисертационния труд: "Ролята на енергийните и транспортните фактори в структурната трансформация на системата Европейски съюз"

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № 866 от 05.04.2019 г. на Ректора на УНСС.

1. Информация за дисертанта

Дисертантът е представил за обсъждане дисертационния си труд в катедра/факултет на УНСС съгласно чл.39 от ППЗРАСРБ. Разкриването на процедурата по защита на дисертационния труд е извършено на основание: решения на КС (Протокол № 881/25.02.2020)/ ФС (Протокол № 6/31.03.2020)

Дисертантът е авторитетен учен със сериозни академични постижения в областта на геоикономита и геополитиката, в т.ч. европейската интеграция.

2. Кратка характеристика на представения дисертационен труд

Представеният дисертационният труд отговаря на формалните изисквания за присъждане на степента "доктор на науките" в

професионално направление 3.8. "Икономика", научна специалност "Икономика и управление/икономика на транспорта/". Той е в обем 390 стр., с 80 фигури и 7 таблици и с богата библиография от 201 заглавия: (монографии, статии, официални документи и публикации в средствата за масова информация) на български, немски, английски и руски езици. Структурата на дисертационния труд се състои от увод, три глави, заключение, използвана литература и приложения.

Неоспорима е актуалността на изследването. Промените, които се наблюдават през последното десетилетие на 21 век в глобален и регионален план най-силно се проявяват в Европейския съюз. Икономическите кризи влияят съществено върху политическите процеси и засилват несигурността в бъдещето на Съюза. Пандемията от корона вируса постави света в ситуация, която разкрива несъвършенствата на системата. Анализираните в дисертационния труд проблеми очертават сложните и специфични черти на политическите и икономическите несъвършенства на ЕС (в частност и на България). В същото време чрез тяхното изследване се създава възможност за формулирането на ефективен модел за прехода към новата система на международни икономически отношения, в която транспортният и енергийният компонент са съществена част от него.

Целта на дисертацията концентрира в себе си няколко важни аспекта на изследването. Анализ на Европейския съюз в качеството му на намираща се в състояние на преход социална система; изследване на взаимодействието и степента на взаимозависимост между тази система и нейната среда; определяне на ролята на енергийния и транспортния фактори в интеграционния процес; да се направи оценка на краткосрочните прогнози за бъдещото развитие на Съюза; и да формулира теоретичен модел за успешна адаптация в новата стопанска транспортна и енергийна инфраструктура на световното стопанство.

Независимо от прекалено детайлизираната основна цел на дисертационния труд, това дава възможност ясно да се разберат параметрите и акцентите на настоящето изследване. Тя предопределя и научноизследователските задачи:

1. Изграждане на конкретен теоретичен подход и дефиниране на работен понятиен апарат, приложими при изследването на други социални системи.

2. Оценка за завършеността на ЕС като отворена система и на зависимостта й от външни фактори;

3. Дефиниране на понятието "системна среда на ЕС";

4. Анализ на състоянието на средата и вътрешното пространство, в т.ч. ролята на енергийните и транспортните фактори в процеса на системообразуване;

5. Очертаване на системната граница с отчитане на вътрешните интеграционни импулси;

6. Анализ на възможностите и рисковете, предлагани от проекта "Един пояс – един път" за включване в общото Евразийско пространство.

Обект на настоящата дисертация е ЕС в качеството му на отворена социална система.

Предмет на дисертацията е обусловеното от вътрешните фактори взаимодействие между елементите на системата Европейски съюз, в т.ч. от енергийна и транспортна гледни точки, и реакцията на импулсите, постъпващи от динамичната среда.

Главната **теза** е, че ЕС е незавършена социална система в състояние на структурна криза, зависима от средата и уязвима от външни импулси.

Предизвикателството пред автора за разработването на темата е да направи правилния избор сред огромното количество източници и литература, за да аргументира тезата си. Неговият професионализъм се доказва от правилно поставения акцент върху трудовете с формален характер, за сметка на тези с практико-приложна насоченост.

2. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

В процеса на изследването са постигнати убедителни резултати

1. Формулиран и прецизиран е приложим към анализа на процесите в ЕС комплексен теоретичен подход, базиран върху системния, както са и прецизирани понятията, използвани при системния анализ на ЕС.

2. Анализирана е нееднородността на вътрешното пространство на ЕС от кибернетична/управленска гледна точка.

3. Описан е фазовият преход в средата и е изследвано въздействието на енергийните и транспортните фактори, в т.ч. на стратегическия проект "Един пояс – един път" върху развитието на интеграционния процес.

4. С отчитане на действието на посочените фактори е направено краткосрочно предвиждане за развитието на ЕС: очертан е жизнеспособен модел на системата.

Първият от посочените резултати има подчертано научен характер и висока методологична стойност. Теоретико-методологичната основа на дисертацията е образувана чрез прилагане на системен, диалектичен и проблемно-хронологичен подходи. Върху тази основа е формулиран неоспоримия авторски, приложим към изследването на процесите в ЕС комплексен подход, разграничаващ фундаменталните от практикоприложни теории. Този резултат покрива важните области от обществения процес и може да има универсална приложимост при изследването на всяка обществена система.

Следващите постигнати резултати са научно-приложни – могат да послужат за основа при разработване на политики в областта на енергетиката и транспорта, при моделиране на управлението на ЕС, а също и при формулирането на стратегия за оползотворяване на членството на България в Съюза.

Дисертационният труд е завършено изследване с ясна логична взаимозависимост между професионално използваната методология, чрез която се реализират успешно формулираните научноизследователски задачи и постигането на целта на дисертационния труд.

3. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Неоспоримите авторски научни постижения с приносен характер са концентрирани в:

• Горепосоченият комплексен подход към интеграцията, в т.ч. включването в него на енергийните и транспортни фактори на високо равнище на абстракция от системна и кибернетична гледна точки;

• Анализът на китайския проект "ЕПЕП" като потенциална инфраструктурна основа на новата система на международните отношения и възможностите, които той разкрива пред ЕС и България;

• Прогностичният пространствено детерминиран модел за развитието на ЕС;

Останалите претенции за научни приноси се вписват и отчасти покриват от гореизброените: прецизирането на използваните научни понятия е част от задачата по изработването на комплексния подход към проблема, а анализът на вътрешното пространство на съюза прелива към прогностичния модел за развитието на съюза.

4. Оценка на публикациите по дисертацията

Посочените в автореферата публикации показват дългогодишната задълбочена подготовка на автора по изследваните в дисертационния труд проблеми. Концентрирани в най-сложния аспект, изследван в т.ч. системен подход към интеграцията, познания за енергетиката и енергийния пазар на ЕС, за стратегическия проект "Един пояс – един път".

5. Оценка на автореферата

Авторефератът вярно и точно отразява дисертационния труд.

Представената от Георги Чанков Георгиев информация за неговите научноизследователски постижения покрива науко-метричните критерии на НАЦИД. В рецензираните дисертационен труд и научни публикации няма плагиатство.

6. Критични бележки, препоръки и въпроси

Изследваните в дисертационния труд проблеми са в динамична форма на промяна, което предопределя и невъзможността да се определи края на трансформациите, които достатъчно задълбочено и професионално са изследвани и формулирани. Факт е, че настоящето изследване е добра база за надграждане. Моделите и направените в труда прогнози дават добра възможност на автора да продължи разработването на тези проблеми, които до голяма степен ще определят правилата на европейската и световната система.

7. Заключение

Дисертационният труд съдържа научни и научно-и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилника на УНСС.

Дисертационният труд показва, че докторантът Георги Чанков притежава задълбочени теоретични знания и професионални умения в сферата на международните отношения.

Това ми дава основание да дам своята положителна оценка за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и предлагам на уважаемите членове на научното жури да присъди научна степен "Доктор на науките" в специалността в професионално направление 3.8. "Икономика", научна специалност "Икономика и управление/икономика на транспорта/" на Георги Чанков Георгиев.

JAhn РЕЦЕНЗЕНТ:

София, 22.04.2020

,

проф.д.н. Нина Ангелова Дюлгерова

POSITION PAPER

By: Prof. D. Sc (Econ.) Prof. Dr. Nina Angelova Dyulgerova, Varna Free University, Scientific specialty: International law and international relations

Regarding: dissertation thesis for acquiring the scientific degree Doctor of Science in Scientific Field 3.8. Economics at UNWE

Author of dissertation: Georgi Chankov Georgiev, Ph.D UNWE, Faculty of International Economics and Politics

Dissertation Title:

"The role of energy and transport factors in the structural transformation of the European Union system"

Reason to present a review/position paper: member of the scientific jury for dissertation thesis defense appointed by Order No 3196/17.12.2019 by the Vice Rector of UNWE.

1. Information of D.Sc. Candidate

The D.Sc. candidate has presented his dissertation thesis for consideration at the Department "Economics of Transport and Energy" within the Faculty of Economics of Infrastructure at UNWE according to art. 39 of the Rules for the Implementation of the Academic Staff Development Act of Republic of Bulgaria. The opening of a procedure for defence of the dissertation thesis was made based on: decision of the Department Council of Department "Economics of Transport and Energy" (N881/25.02.2020) and decision of the Faculty Council (N6/31.03.2020) of Faculty of Economics of Infrastructure at UNWE.

The Dissertation is an authoritative scientist with serious academic achievements in the field of geo-economics and geopolitics, including European integration.

2. Summary of the presented dissertation work

The dissertation submitted meets the formal requirements for the award of the Doctor of Science degree in the professional field 3.8. Economics, specialty Economics and Management / Transport Economics /. It has a volume of 390 pages, with 80 figures and 7 tables and a rich bibliography of 201 titles: (monographs, articles, official documents and publications in the media) in Bulgarian, German, English and Russian. The structure of the dissertation consists of an introduction, three chapters, a conclusion, used literature and applications.

The **relevance** of the study is indisputable. The changes that have taken place in the last decade of the 21st century at the global and regional level are the strongest in the European Union. Economic crises have a significant impact on political processes and increase uncertainty in the future of the Union. The Crown virus pandemic has put the world in a situation that reveals the imperfections of the system. The problems analyzed in the dissertation outline the complex and specific features of the political and economic imperfections of the EU (in particular Bulgaria). At the same time, their research provides an opportunity to formulate an effective model for the transition to the new system of international economic relations, in which the transport and energy components are an essential part of it.

The **purpose** of the dissertation concentrates in itself several important aspects of the research. Analysis of the European Union as a social system in transition; study of the interaction and degree of interdependence between this system and its environment; determining the role of energy and transport factors in the integration process; to evaluate short-term forecasts for the future development of the Union; and to formulate a theoretical model for successful adaptation to the new economic transport and energy infrastructure of the world economy.

Notwithstanding the overly detailed basic **aim** of the dissertation, this makes it possible to clearly understand the parameters and the accents of the present research. It also predetermines research tasks:

1. Developing a specific theoretical approach and defining a working conceptual apparatus applicable to the study of other social systems.

2. Assessment of the EU's completeness as an open system and its dependence on external factors;

3. Defining the concept of "EU system environment";

4. Analysis of the condition of the environment and interior space, incl. the role of energy and transport factors in the process of systemic formation;

5. Drawing the system boundary taking into account the internal integration impulses;

6. Analysis of the opportunities and risks offered by the One Belt - One Road project for inclusion in the common Eurasian space.

The **object** of the dissertation is the EU as an open social system.

The **subject** of the dissertation is the interaction caused by the internal factors between the elements of the European Union system, incl. from an energy and transport point of view, and the response of impulses coming from a dynamic environment.

The **main thesis** is that the EU is an unfinished social system in a state of structural crisis, dependent on the environment and vulnerable to external impulses.

The challenge for the author to develop the topic is to make the right choice among the vast amount of sources and literature to substantiate his thesis. His professionalism is evidenced by a properly placed emphasis on formal work at the expense of practically applied ones.

3. Evaluation of the scientific and applied results obtained

The study has produced convincing results:

1. Formulated and refined is applicable to the analysis of processes in the EU complex theoretical approach based on the system, as well as refined concepts used in the EU system analysis.

2. The heterogeneity of the EU internal space from a cyber / managerial point of view has been analyzed.

3. The phase transition in the medium is described and the impact of the energy and transport factors is studied, incl. of the One Belt - One Road strategic project on the development of the integration process.

4. Taking into account the effect of these factors, a short-term forecast for EU development has been made: a viable model of the system has been outlined.

The first of these results is highly scientific and of high methodological value. The theoretical and methodological basis of the dissertation is formed by applying systematic, dialectical and problem-chronological approaches. On this basis is formulated the indisputable authorial, applicable to the study of processes in the EU complex approach that distinguishes fundamental from practical theories. This result covers important areas of the social process and may be universally applicable to the study of any social system.

The following results are scientifically applicable - they can serve as a basis for developing energy and transport policies, for modeling EU governance, and for formulating a strategy for profitable membership of Bulgaria in the Union.

The dissertation is a completed research with a clear logical interdependence between the professionally used methodology, through which the successfully formulated research tasks and the achievement of the purpose of the dissertation are achieved.

4. Evaluation of scientific and applied contributions

Undeniable contributory scientific achievements are concentrated in:

• The aforementioned integrated approach to integration, incl. the inclusion in it of high-level energy and transport factors of systematic and cybernetic abstraction;

• The analysis of the Chinese One Belt One Road project as a potential infrastructure basis for the new system of international relations and the opportunities it presents to the EU and Bulgaria;

• The predictive spatial determinant model for EU development;

The remaining claims for scientific contributions fit in and are partly covered by the above: the refinement of scientific concepts used is part of the task of developing a comprehensive approach to the problem, and the analysis of the Union's internal space flows to the prognostic model for the development of the Union.

5. Evaluation of the dissertation publications

The publications cited in the abstract show many years of thorough preparation of the author for the problems studied in the dissertation. Concentrated in the most complex aspect investigated incl. a systematic approach to integration, knowledge of the EU's energy and energy markets, for the one-on-one strategic project.

6. Evaluation of the Author's extended summary

The abstract accurately and accurately reflects the dissertation.

The information presented by Georgi Chankov Georgiev about his research achievements covers the scientific-metric criteria of the NACID. There is no plagiarism in the reviewed dissertations and scientific publications.

7. Critical notes, recommendations and questions

The problems investigated in the dissertation are in a dynamic form of change, which also determines the inability to determine the end of the transformations, which are sufficiently and professionally researched and formulated. The fact is that the present study is a good basis for upgrading. The models and the forecasts made in the work provide a good opportunity for the author to continue developing these problems, which will largely determine the rules of the European and world system.

8. Conclusion

This gives me a reason to give my positive assessment for the research, presented by the dissertation reviewed above, abstract, achieved results and contributions, and propose to the honorary members of the scientific jury to award the degree of Doctor of Science in the specialty in professional direction 3.8. "Economics", specialty "Economics and Management / Economics of Transport" by Georgi Chankov Georgiev.

04/22/2020, Sofia

JAm

Prof. Dr.Sc. Nina Angelova Dyulgerova